

1
ANTΩΝΗΣ ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ

ΓΙΑΤΡΟΣ - ΟΡΕΙΒΑΤΗΣ (1879 - 1932)

Οργάνω 1/6/08
καταρτίο λοφοβόλου
Ε.Ο.Σ Κοζάνης
Στίβος

Ο γιατρός Αντώνης Στεφανίδης καταγόταν από την Τραπεζούντα του Πόντου, όπου γεννήθηκε το 1879 και πέθανε το 1932 στη Θεσσαλονίκη σε ηλικία 53 ετών. Ο πατέρας του Γεώργιος ήταν έμπορος, η δε μητέρα του Αικατερίνη κόρη πλούσιου ομογενούς ^{της} εξ Οδησού ευεργέτου Βλαδίμηρου Παρασκευά. Ανεψιά του από αδελφό υπήρξε η θρυλική ηρωίδα του πολέμου 1940-1944 Σόνια Στεφανίδου πρώτη ελληνίδα καταδρομέας αλεξιπτωτίστρια.

Σπούδασε στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, όπου έλαβε το δίπλωμα του Χημικού, συνέχισε τις σπουδές του στη Γερμανία στο Πανεπιστήμιο της Φραγκφούρτης, έλαβε το δίπλωμα του ιατρού, επέστρεψε στη Ρωσία, όπου φοίτησε στην Ακαδημία Πετρούπολεως ^{και} αποπερατώνοντας τις ιατρικές του σπουδές εγκαταστάθηκε στο Βατούμ όπου εργάστηκε ως ιατρός αφροδισιολόγος - παθολόγος. Το 1919-20 ήρθε στην Αθήνα για να εργασθεί ως ιατρός. Το 1925 εγκαταστάθηκε στην Κοζάνη, όπου κατοικούσε πλήθος προσφύγων συμπατριωτών Ποντίων, Μικρασιατών, Θρακιωτών. Η εξαιρετική ^{εργασία} αλτρουιστική ^{εργασία} του τον έκανε το αγαπητό ίνδαλμα της περιοχής. Ανέβαινε με ποδήλατο ή πεζός φορτωμένος με τον τεράστιο ΣΑΚΚΟ - ΦΑΡΜΑΚΕΙΟ για να παράσχει ιατρική βοήθεια ακόμα και στους

ορεισίβιους κατοίκους και τσοπάνους. Φιλάνθρωπος όπως ήταν παρείχε τις ιατρικές του φροντίδες όλες τις ώρες της ημέρας στους όσους είχαν ανάγκη της βοήθειάς του. Σε πολλούς μάλιστα είχε καθορίσει τακτικό βοήθημα από τους δικούς του πόρους. Έμεινε άγαμος για να προσφέρει απερίσπαστος από οικογενειακές υποχρεώσεις τη βοήθειά του στους συνανθρώπους του και να αφοσιωθεί στα βουνά που τόσο αγάπησε. Εδώ θα τονίσω κάτι που με αφορά. Το διάστημα 1926-1931 το ιατρείο του ήταν στο χωριό Σοφουλάρ σημερινό Καπνοχώρι τόπο καταγωγής μου όπου και διέμενε τον περισσότερο χρόνο (ανεπιόξ του). Όταν ήμουν μικρός άκουγα από τους μεγαλύτερους (παπούδες κ.λ.π.) για τον γιατρό Αντώνη Στεφανίδη που έζησε στο χωριό μας. Έχοντας αυτές τις αφηγήσεις στο μυαλό μου, μετά από αρκετά χρόνια πραγματοποίησα την πρώτη μου ορειβατική ανάβαση στο «ΟΛΥΜΠΟ». Περνώντας το οροπέδιο της Σκούριας στη θέση Λαιμός συνάντησα μια πινακίδα που έγραφε στον ΑΝΤΩΝΗ ΣΤΕΦΑΝΙΔΗ η οποία όμως αργότερα κάηκε, αφού στις μετέπειτα αναβάσεις μου δεν την ξαναβρήκα. Όλα αυτά με υποχρέωσαν όταν ασχολήθηκα περισσότερο με τα ορειβατικά, να σκεφτώ, ότι από σεβασμό στη μνήμη του, έπρεπε να ασχοληθώ με τη αναζήτηση και ανεύρεση στοιχείων σχετικά με τη ζωή του και τη δράση του για να μπορέσω στη συνέχεια να τα δημοσιοποιήσω. Για το λόγο αυτό άρχισα μια ενδελεχή έρευνα για να καταλήξω

στην ~~επιτομή~~^{μελέτη} της παρούσης βιογραφίας του. Η φιλανθρωπία και η συμπαράσταση στον τυραγνισμένο και βασανισμένο άνθρωπο διαφαίνεται και από το παρακάτω απόσπασμα από το βιβλίο του Τριαντάφυλλου Παπαζώη «Αρχαίο Πάνιο (πάνιδο)» της Ανατολικής Θράκης σε τοπικό γλωσσικό ιδίωμα θρακιωτών του χωριού Κοιλάδα, όταν η έλλειψη του νερού στην περιοχή ήταν έντονη. «Η γιατρός η Στεφανίδης κείνους ο πονόψυχος και πρόσχαρους ανθρώπους, ειδοποίησε σούλου του κόσμου να του βραζ' του νερό στου Τζεϊσερι ή στη μπακίρα άμα είναι θουλό γιατί αλλιώς θα πιθάν απ' του τύφου». Πριν αναφερθώ στον Ορειβάτη πλέον Αντώνη Στεφανίδη θα πω ότι είναι πολύ δύσκολο να τολμήσεις να φέρεις στη μνήμη γεγονότα για κάποιον που δε γνώρισες, παρά μόνο από αφηγήσεις γραπτές ή προφορικές. Νομίζω ότι είναι ένα εγχείρημα επικίνδυνο που μπορεί να οδηγήσει σε παρεξηγήσεις. Είναι πολύ δύσκολο να ανασύρεις μνήμες κρυμμένες στο πέρασμα του χρόνου.

Αξίζει όμως τον κόπο και έχουμε υποχρέωση να αναδράμουμε σε άτομα που υπήρξαν πρόδρομοι της ιδέας της Ορειβασίας και μάλιστα ένθερμοι κήρυκες της διάδοσής της. Η ορειβασία ξεκίνησε αυθόρμητα, χωρίς δάσκαλο. Αρκούσε μόνο η ψυχική συνεύρεση των συναισθημάτων που προκαλούσε η φύση και το βουνό για να δημιουργηθεί η ομάδα των ομοϊδεατών Ορειβατών. Η ορειβασία που βγαίνει από επαγγελματικές σχολές

δεν περιέχει το ψυχικό μεγαλείο της αγάπης προς το βουνό και την ανάγκη της αρμονικής συμβίωσης με τη φύση.

Ο Γιατρός Αντώνης Στεφανίδης ήταν εργάτης της ιδέας της ορειβασίας την οποία υπηρέτησε με ζήλο μέχρι το θάνατό του. Ήταν λάτρης του βουνού, αλλά ταυτόχρονα υπηρέτησε και την ιατρική απευθυνόμενος στον απλό άνθρωπο, άδοξα απλά ταπεινά και με ανιδιοτέλεια. Η μεγάλη του αγάπη για το βουνό από την παιδική του ακόμη ηλικία, μέχρι και τις τελευταίες ημέρες της ζωής του, ήταν έντονα εμφανής. Από ηλικίας 12 ετών ο Αντώνης Στεφανίδης έδειχνε εξαιρετική αγάπη προς την πεζοπορία. Αφήνε την Τραπεζούντα και μετέβαινε πεζός στην Κρώμνη τόπο καταγωγής της οικογένειάς του πατέρα του (πορείς 16 ωρών), κωμόπολη της επαρχίας Χαλδίας του Νομού Τραπεζούντας ευρισκόμενη στο όρος Παρύαδρη ανατολικά των ποντικών ορέων (Άλπεων) σε υψόμετρο 2.000 μ. Ο Στεφανίδης για όσους τον γνώριζαν ήταν ο άνθρωπος «Σίδηρο» αδαμάντινος σε χαρακτήρα και από τους πρωτοπόρους της Ορειβασίας εδώ στην Ελλάδα. Φημιζόταν για την αντοχή του σε όλες τις κακουχίες του βουνού που ήταν η μοναδική του αισθητική απόλαυση και δε μιλούσε παρά μόνο για τις κορφές των βουνών. Η ορειβασία ήταν η μόνη του ενασχόληση, η μοναδική χαρά και ευτυχία της ζωής του. Ήταν το ιδανικό του και ζούσε μόνο για την αγάπη του για το βουνό. Υπήρξε μέλος του άτυπου Ορειβατικού Ομίλου «οι

του Ορειβατικού Συνδέσμου Αθηνών του οποίου ήταν ιδρυτικό μέλος. Πήρε μέρος σε πολλές ορειβατικές εξορμήσεις με τους πρώτους Αθηναίους Ορειβάτες σ' όλη την Ελλάδα. Το 1926 ίδρυσε τον Ε.Ο.Σ. Κοζάνης και υπήρξε πρώτος πρόεδρος του. Το ίδιο έτος ανέβηκε με τους «Κούκους» στον «ΟΛΥΜΠΟ» και τα έτη 1928 μέχρι 1931 με τον Ορειβατικό Σύνδεσμο Αθηνών στα Βουνά, Βέρμο, Βίτσι, Βαρνούντα, Βόρα ή Καϊμαχισαλάν. Το δημοσίευμα του αειμνηστου Ηλία Νικόπουλου συνορειβάτη του που επαναδημοσιεύθηκε στο περιοδικό ΟΛΥΜΠΙΟΣ που εκδίδεται από τον ΣΕΟ Θεσσαλονίκης «ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΟΡΕΙΒΑΤΕΣ αναφέρει: «Το 1925, 25 Μαρτίου με άλλους νέους τους ΑΝΤΩΝΗ ΣΤΕΦΑΝΙΔΗ, Γ. Σταυριανίδη, Γ. Παντελίδη, Ν. Γεωργιάδη, Ν Βάλλα, Κ. Νάτση, λαμβάνουμε μέρος στους αγώνες Ορειβασίας που είχαν προκηρυχθεί από τον οδοιπορικό Σύνδεσμο στη διαδρομή Ανάληψη – Κορυφή Υμηττού. Η γνωριμία στο βουνό με τον Αντώνη Στεφανίδη μας δίνει καινούργιες δυνατότητες άγνωστες ως τότε, μας μεταδίδει τις αρετές του μας καλυβδώνει τη θέληση για την ανάβαση στο βουνό. Ορειβάτης στο Υπερθετικό. Τα Χριστούγεννα του 1931 από υπερεκτίμηση της πραγματικά απίστευτης σκληραγωγίας του (Ορειβατικής και όχι Χιονοδρομικής) πήρε μέρος με ακατάλληλη υπόδηση στη περιπετειώδη δεύτερη χειμερινή ανάβαση του ΟΛΥΜΠΙΟΥ (ήταν

η όγδοη ανάβαση γι' αυτόν) με τους Κλεόβουλο Δενδρινό, Ντωριέ, Νάτση, Τριανταφύλλου και τρεις ορειβάτησες. Μετά εικοσιτετράωρη προσπάθεια ανέβηκαν στο Στεφάνι (κορυφή Ολύμπου), μόνο οι τρεις πρώτοι με μεγάλη δυσκολία ~~επειδή~~ επειδή είχαν τον κατάλληλο Ορειβατικό εξοπλισμό (Σκι, πιολέ, κ.λ.π.). Πλήρη περιγραφή της ανάβασης αυτής, καθώς και σκιαγράφιση του Στεφανίδη αναφέρει ο αείμνηστος Κλεόβουλος Δενδρινός αξιόλογος Ορειβάτης, διασώστης της ιστορίας του εκδρομισμού και της ορειβασίας της χώρας μας, στα τεύχη του έτους 1932 του περίφημου τότε ορειβατικού και εκδρομικού περιοδικού «ΕΚΔΡΟΜΙΚΑ» (Πέντε μέρες στον Όλυμπο τα Χριστούγεννα του 1931). Συγκεκριμένα στις σελίδες 96 και 97 γράφει, για την επιστροφή των τριών από το Στεφάνι στο «ΑΣΥΛΟ ΤΩΝ ΜΟΥΣΩΝ» δηλ. στη Σπηλιά Ιθακίστου, αξιόλογου ζωγράφου Ορειβάτη, ^{Ενεί} ~~Ενεί~~ τους περίμεναν οι Στεφανίδης και Τριανταφύλλου «Εμείς οι τρεις εφάινετο πως δεν ήμαστε διόλου κουρασμένοι αν λάβει κανείς υπόψη πως η πρώτη μας φροντίδα δεν ήταν ο ύπνος. Ότι μας ήτανε επιθυμητό – νερό και φωτιά – τα είχαμε βρει χάρις στις φροντίδες των ευγενών συντρόφων μας και γι' αυτό είχαμε την ευχαρίστηση να δεχόμαστε τις ευγενικές περιποιήσεις τους που μας ετοίμασαν σβέλτα, τσάι, σάντουιτς και ότι άλλο είχε τη σοφή πρόβλεψη ο αείμνηστος ιατρός μας Στεφανίδης να φέρει μέσα στον «ΑΒΑΣΤΑΧΤΟ – ΠΕΛΩΡΙΟ – ΣΑΚΚΟ ΤΟΥ». Το Φεβρουάριο

του 1932 πάλι γράφει στο τεύχος των εκδρομικών «όλως ξαφνικά ; ο γνωστός ορειβάτης και άριστος φίλος ιατρός Αντώνης Στεφανίδης το βράδυ της Δευτέρας 15 Φεβρουαρίου (1932) στην κλινική Ανδρεάδου εν Θεσσαλονίκη, περιστοιχιζόμενος υπό των αγαπημένων του αδελφών και μερικών φίλων Ορειβατών, υπέκυψε εις το μοιραίον, παθών εκ σηψαιμίας του ποδός. Εγώ προσωπικώς τον γνώρισα στην εκδρομή μας στον ΟΛΥΜΠΟ τα Χριστούγεννα του 1931 που ήταν για δαύτον η στερνή του. Στην εκδρομή εκείνη έλαβα την ευκαιρία να θαυμάσω τον διαμαντένιο χαρακτήρα του βουνίσσιου αυτού ιππότη. Με όλες τις ευμενέστερες συνθήκες υπό τις οποίες – ανάλογα με την εποχή – εκάμαμε αυτή μας την ανάβαση, ωστόσο συναντήσαμε δυσκολίες γερές μα, ο Στεφανίδης δεν εκλονίσθηκε διόλου από δαύτες. Όταν μετά το τέλος της εκδρομής γύρισε στην Κοζάνη, μου έγραφε σε επιστολή του, υπό ημερομηνία 14/1/32 μεταξύ των άλλων και τα εξής :

«..... Θ' αγνοείται πιστεύω, ότι έπαθον κρυσπαγήματα εις τους μεγάλους δακτύλους των δυο ποδών μου. Εις την Θεσσαλονίκην απέκοψε το δέρμα ο χειρουργός κ. Ανδρεάδης. Είχον πρισθεί τα πόδια μου, η επιπλοκή δε της λεμφαδενίτιδος με ανησύχησεν αρκετά. Ευτυχώς με την κατάκλισιν και την σχετικήν θεραπείαν υπεχώρησε, ήρχισε δε η επούλωσις των πληγών. Υπολογίζω τέλη του μηνός να μπορέσω να δεχθώ ασθενείς εις το ιατρείο μου».

Μετά πάροδο 21 ακόμη ημερών μου έγραφε τα εξής
γιομάτα αγωνία λόγια του που επέπρωτο φευ ! να είναι τα τελευταία
του.

Κοζάνη 4/2/32

Αγαπητέ κύριε Δενδρινέ.

Η κατάσταση μου απελπιστική ! Τα κρυσπαγήματα ιάθησαν,
αλλά την 29 Ιανουαρίου και επί 4 ημέρας συνεχώς είχα ρίγη
και θερμοκρασία 40. Ενεφανίσθη επί των κρυσπαγημάτων
ερυσίπελας, το οποίο επί του αριστερού ποδός επεξετάθη μέχρι
του γόνατος.

Άλλαι επιπλοκαί : περιουσίτις – φλεβίτις, τώρα δε εις δυο
σημεία αναφαίνονται σημεία φλεγμονής. Η θερμοκρασία καθ'
ημέρα 37,7 – 39. Αύριον έρχεται ο αδελφός μου χειρουργός, θα
γίνει συμβούλιο και θ' αποφασισθεί η παραμονή μου ενταύθα ή η
μεταφορά μου εις Θεσσαλονίκην. Καλλίτερα θα ήτο να έπεφτα σε
μια χαράδρα να σκοτωθώ, παρά να υποφέρω αυτά. Δε φαντάζεσθε
τι τραβώ.

Ευχαριστώ όλους δια το ενδιαφέρον τους και καιρεισιμούς
εις όλους.

Με εκτίμηση

Αντ. Στεφανίδης

Αυτό ήταν το στερνό γράμμα του Στεφανίδη. Η απάντησή μου προς αυτόν δεν τον βρήκε στη ζωή, γιατί μου επιστράφη από το Ταχυδρομείο Κοζάνης.

Δεν έζησε ακόμα απ' όταν μου έγραφε αυτό του τό γράμμα, παρά 11 μέρες.

Είναι αλήθεια, πως άνθρωποι π' αγάπησαν τόσο πολύ τα βουνά δεν θάπρεπε να πεθαίνουν έτσι και τόσο ξαφνικά.

Ο Στεφανίδης ήταν απ' αυτούς, και να που εκφράζει τον πόθο του στην τελευταία παράγραφο της επιστολής του και μπορώ να βεβαιώσω πως όταν τόγραφε δεν έλεγε ψέματα. Μα τι το θέλετε, του ήταν γραμμένο από την αόρατη δύναμη που κυβερνάει τη ζωή όλων μας.

Γιατρέ Στεφανίδη σύντροφέ μας, η σκέψη μας πάντα θα συντροφεύει την παιδική αλήθεια, ψυχή σου και θα νοιώθουμε τον αλαφρό ίσκιο της, πάντα στο πλάι μας, σαν βρισκόμαστε ψηλά, στις κορφές των βουνών μας που ήταν η λατρεία σου.

Κλεόβουλος Δενδρινός

Ο θάνατος του Αντώνη Στεφανίδη ήταν το θέμα της εποχής στον τότε Ορειβατικό κόσμο και στην τοπική κοινωνία της Κοζάνης. Αλληπιάλληλα τα μηνύματα που απευθυνόταν στους οικείους, του, και προς το σύλλογό του, τον Ορειβατικό σύνδεσμο Κοζάνης, που εξέφραζαν τη λύπη τους και τα συναισθήματά τους προς τον άνθρωπο, τον ορειβάτη, τον γιατρό Αντώνη Στεφανίδη.

Αναφέρουμε ενδεικτικά του Προέδρου του Κεντρικού Συμβουλίου του Ε.Ο.Σ. Σπήλιου Αγαπητού του Γεν. Γραμματέα Πλάτωνα Μεταξά, του Ε.Ο.Σ. Θεσσαλονίκης, του Ε.Ο.Σ. Αθηνών, του περιοδικού «Εκδρομικά» και πολλών άλλων.

Η τοπική εφημερίδα της Κοζάνης «Βόρειος Ελλάς» στο φύλλο 249 με ημερομηνία 21/ΦΕΒ/1932 έγραφε τότε :

«Πένθος γενικόν κατέλαβε την πόλιν μας, σχεδόν ολόκληρον την εβδομάδα επί τη θλιβερά τηλεφωνική αγγελία εκ Θεσσαλονίκης, ότι ο συμπαθής ιατρός Αντώνης Στεφανίδης ο τοις πάσι αγαπητός, απέθανεν εκ σηψαιμίας του ποδός εν τη κλινική. Η πάθησις του ποδός, του αλησμόνητου ιατρού προήλθεν εκ κρουοπαγημάτων, κατά τινά κοπιώδη και από δριμύ ψύχος εκδρομήν εις τον Όλυμπον κατά τας ημέρας των Χριστουγέννων.

Ο οργανισμός του καιτοι ισχυρός δεν άντεξε, Παρά τας καταβληθείσας εγκαίρως προσπάθειας της επιστήμης. Η «Βόρειος Ελλάς» συμμετέχουσα εις το βαρύ πένθος των συγγενών και του Ορειβατικού κόσμου τις πόλεός μας εύχεται εις τον φίλιτον Στεφανίδην πρωτοπόρο του ορειβατισμού της πόλεως μας αιωνίαν την μνήμην».

Επίσης στο ίδιο φύλλο δημοσιεύεται και ο χαιρετισμός του συναδέλφου του ιατρού Διονυσίου Μανέντη, πολιτικού και μετέπειτα Υπουργού.

ΣΤΟΝ ΑΝΤΩΝΗ ΣΤΕΦΑΝΙΔΗ

Μα δεν έπρεπε να σε θάψουν εσένα κάτω από το σκούρο
κόμα του νεκροταφείου της Σαλονίκης. Βαρύ θα σου είναι πολύ
αγαπημένε συνάδελφε. Να πηγαίναμε τη κάσα σου άξιζε πάντα
στις ψηλές κορυφές του Ολύμπου.

Σάβανό σου, το παρθενικό χιόνι του θρόνου ...αχ ! το κακό
χιόνι της μοιραίας Χριστουγεννιάτικης εκδρομής.

Παπάδες δεν ήθελες και ψαλμούς. Διψούσες το ψιθύρισμα
του δάσους, το κελάρισμα της βρυσούλας του δρυμού.

Σ' άρεσε να φεύγης από τη πνιγερή κοινωνία των ανθρώπων
Λευκός εσύ, με λευκότερη ψυχή, ένοιωθες τη ζωή μας τι
συμβατική, τη γεμάτη υποκρίσεις και συμφέροντα να σου
βαραίνει τα στήθη.

Κι έφυγες επάνω ψηλά στις αγνές κορυφές των βουνών,
ανέβαινες σιμά στους αετούς, στα βασίλεια των θεών και των
θρύλων.

Σ' εμεθούσε το ευγενέστερο αλκοόλ, το αγέρι του ύψους.

Άνθρωπος ανώτερος λησιμονούσες την ταπεινή ύλη,
γιατρός εκλεκτός δεν έβλεπες τους αρρώστους σαν αντικείμενο
εκμεταλλεύσεως. Έσκυβες πάνω στον πόνο του φτωχού κι άκουγες
με συγκίνηση την απόγνωση του απόρου.

Αλήθεια καλέ μου γιατρέ πόσο ντρεπόμαστε όλοι εμείς
που δουλεύουμε αυτή τη πεπερασμένη μας επιστήμη.

Σκυφτοί και άφωνοι στα κελεύσματα του αδυσώπητου μοιραίου σκεφτόμαστε, θέμου, ένα απλό κρουσπάγημα πως ενίκησε το γρανιτένιο κορμί σου και μian επιστήμη γεμάτη θριάμβους. Μας ενίκησε, ναι σαρκαστικά θριαμβευτικά και σε πήρε ένα παγερό βράδυ από την ιατρική οικογένεια.

Μέσα στα σιγανά αναφιλητά μας στάζουμε βάλοσαμο τη σκέψη πως είναι ίσως η εκδίκησης του θανάτου για όσους τους είχες κρατήσει εσύ. Κι έπειτα μιλάμε για οργανισμούς εμείς οι γιατροί, για αντοχή, για αντίδραση κ.λ. Κουραφέξαλα ! Α ! ο καλός αδελφός σου και διαλεκτός μας συνάδελφος σα να το ξερε που μας μίλησε πως η μοίρα είναι οντότης και ⁹ ότι γράφει δεν το ξεγράφει κανείς.

Βράχου κορμί δεν είχες εσύ ; Το αίμα σου δεν έλουζαν τα ανώτερα οξυγόνα της βουνοπλαγιάς ; Οι κυψελίδες του πνευμονιού σου δεν είχαν ατσαλευθεί από τις βαθιές εισπνοές της ορειβασίας ;

Κι όμως. Σε κατέβαλε ο στρεπτόκοκκος και σε τελείωσε η πνευμονία.

Σε βλέπω τις ώρες αυτές τις θλιμμένες, που σέρνεται η δακρυσμένη μου πέννα στο χαρτί, εκεί στο σπιτάκι σου τις πρώτες ημέρες.

Δυο κρουσπαγήματα μόνον. Κοντά σου : Ο Παπαθεοδώρου, ο Τριανταφύλλου, κι εγώ. Κανένας μας δεν ανησυχεί κι εσύ - ω εσύ !

μας μιλάς για τις ομορφιές του Ολύμπου, για το Άσυλο των Μουσών απ' όπου άκουγες το τρομακτικά μεγαλόπρεπο κρότο των χιονοστιβάδων καθώς έπεφταν στις βαθιές χαράδρες. Και σχεδιάζεις μια εκδρομή το καλοκαίρι μαζί μας.

Θάπερνες έλεγες και μας τους αμύητους στις ανώτερες αυτές απολαύσεις του ύψους και του λευκού. Θάπερνες .. Αλλοίμονο μόνον εσένα πήρε ο κακός θάνατος από την κοινωνία μας στην οποία έλαμπε τόσο ξεχωριστά το διαμάντι του χαρακτήρος σου.

Όμως εμείς **Αντώνη** θα πάμε στην υποσχημένη εκδρομή Ευλαβικό μνημόσυνο θα σου κάμωμε εκεί επάνω.

Ένα πρωί, ο ήλιος σαν βγει σε μια του Ολύμπου κορυφή θα μας δη η ωραία ψυχή σου στις γνώριμες της φωλιές.

Εκεί θα σταθούμε γραμμή, προσοχή και θα φωνάξει κάποιος στο προσκλητήριο. 1) Αντώνης Στεφανίδης ... Απέθανε πιστός στη λατρεία του ωραίου και του ιδανικού ... θ' αντιβοήσουν τα αγαπημένα φαράγγια σου.. Κι εμείς θα προσθέσουμε με δακρύβρεχτα μάτια. Αιώνια η μνήμη σου.

ΔΙΟΝ. Γ. ΜΑΝΕΝΤΗΣ
ΙΑΤΡΟΣ

Αυτήν την αναφορά μας στην προσωπικότητα του ανθρωπιστή, ιδεολόγου και ορειβάτη Αντώνη Στεφανίδη την κλείνουμε με το παρακάτω ποίημα γραμμένο από τον Ε.

Σουρουμάνη μέλους του Ορειβατικού Συνδέσμου Κοζάνης και δημοσιευμένο στο 250 φύλλο της 28/2/32 Εφημερίδας «Βόρειο Ελλάδα».

Εις μνήμην του εκλειπόντος Φυσιολάτρου ιατρού Αντ. Στεφανίδη
Αναστεναζ' ο Όλυμπος
Το Φλάμπουρο δακρύζει,
Και η Μπονάτσα η πράσινη,
Με δάκρυα ψιθυρίζει
Λόγια πικρά στον Όλυμπο,
Που γίνηκε αιτία,
Και χάσανε για πάντα πειά,
Μια σπάνια ευτυχία.
Σ' έχασαν αλησμόνητε,
Λάτρη της θείας φύσης,
Σ' ένα που έδινες ζωή,
Τα μάτια σου πριν κλείσεις,
Στα λευκοπράσινα βουνά,
Στις ξέσκεπες κορφές των,
Που πάντα σε εμάγευαν,
Η θεία ευμορφιά τους.
Μαζί μ' αυτά κλαίμε και μεις,
Τον άδικο χαμό σου,
και πάντα θα προσμένουμε,
πάλιν τον ερχομό σου.
Ψηλά εκεί στο Φλάμπουρο
Στην πράσινη Μπονάτσα,
Να ξαναπάρουμε μαζί
Μια θεία πάλ' ανάσα.

Ε. Σουρουμάνης

Τελειώνοντας θα ήθελα να ευχαριστήσω για τη βοήθεια που μου προσέφεραν για την εξεύρεση στοιχείων, άρθρων κ.λ.π. τους Νίκο Παπαδόπουλο ορειβάτη πολυγραφότατο που για χρόνια διετέλεσε Πρόεδρος του Σ.Ε.Ο. Θεσσαλονίκης εκδότη – υπεύθυνο του περιοδικού ΟΛΥΜΠΟΣ το οποίο είναι πασίγνωστο στον Ορειβατικό κόσμο. Τον σε μεγάλη ηλικία ανεψιό του Κων/νο Στεφανίδη, ο οποίος με ενημέρωσε για τον θείο του και μου έδωσε φωτογραφικό υλικό. Την κυρία Άννα Θεοφυλάκτου αξιόλογη Ποντία, για ενημέρωση και φωτογραφικό υλικό. Τον Ορειβάτη και συγγραφέα πολλών ορειβατικών βιβλίων Νίκο Νέζη και τέλος τον Ε.Ο.Σ. Κοζάνης και ειδικά τον Πρόεδρο Βασίλη Μαγγλάρα για την τιμή που μου έκαμε να μου αναθέσει να ομιλήσω και να πω και γώ μερικά λόγια για τον αείμνηστο Αντώνη Στεφανίδη.

Σας ευχαριστώ

που είχατε την υπομονή να με ακούσετε

Αντώνη θα σε θυμόμαστε για πάντα!

ΘΕΜΗΣ ΤΣΙΓΓΕΡΙΔΗΣ

Ερμείστελας: "Οστίς λερναϊκή σφίγγος σφειροβόλυ εις τόν σφρεστώωσαν."